

29.05.2018

Asia/5

§ 262

Vihdintien ja Huopalahdentien bulevardikaupungin suunnitteluperiaatteet

HEL 2018-003973 T 10 03 03

Hankenumero 5704_1

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat yksikön päällikkö Tuomas Eskola, tiimipäällikkö Suvi Tyynilä, tiimipäällikkö Taneli Nissinen, maisema-arkkitehti Anna Böhling ja liikenneinsinööri Anton Silvo. Asiantuntijat poistuvat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Pöydällepanoehdotus:

Tuomas Rantanen: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Suvi Tyynilä, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37264
suvi.tyynila(a)hel.fi
Tuomas Eskola, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37285
tuomas.eskola(a)hel.fi
Nina Välkepinta-Lehtinen, arkkitehti, puhelin: 310 37024
nina.valkepintalehtinen(a)hel.fi
Taneli Nissinen, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37447
taneli.nissinen(a)hel.fi
Anton Silvo, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37489
anton.silvo(a)hel.fi
Anna Böhling, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37211
anna.bohling(a)hel.fi
Aino Leskinen, aluesuunnittelija, puhelin: 310
aino.leskinen(a)hel.fi
Mikko Juvonen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37252
mikko.juvonen(a)hel.fi
Susanna Eräranta, arkkitehti, puhelin: 310 32057
susa.eraranta(a)hel.fi
Anne Karlsson, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37444
anne.karlsson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä Vihdintien ja Huopalahdentien bulevardikaupungin jatkosuunnittelun pohjaksi seuraavat suunnitteluperiaatteet:

Yleiset periaatteet

1. Vihdintien ja Huopalahdentien bulevardikaupunki yhdistää ympäröivää kaupunkirakennetta osana nykyisiä kaupunginosia Munkkiniemeä, Haagaa ja Pitäjänmäkeä. Suunnitteluratkaisut vaihtelevat paikallisista olosuhteista riippuen. Yleisilmeestä tulee urbaani, bulevardikaupunki tarjoaa laadukasta asumista korttelipihoineen ja elämyksellistä työskentely- ja toimintaympäristöä aktiivisine maantasokerroksineen, aukioineen ja lähipuistoineen.
2. Vihdintiestä (osuus Haagan liikenneympyrästä Kaupintielle) sekä Huopalahdentiestä muodostetaan viihtyisiä ja vihreä kaupunkibulevardi varaamalla riittävästi tilaa kävelylle, katupuille ja toiminnalle kadunvarsirakennusten kivijalassa.
3. Bulevardikaupungista suunnitellaan Helsingin ilmastoviisain uusi rakentamisalue sekä ilmastomuutoksen hillinnän että resilienssin kannalta. Alueella edistetään vähäpäästöistä rakentamista, uusiutuvan energian tuotantoa ja energiatehokkuutta. Kaupunkitulvien ehkäisemiseksi hulevesiä hallitaan sekä korttelipihoilla että katu- ja puistoalueilla. Rakennukset ja kansirakenteet varustetaan pääosin viherkatoilla.
4. Merkittävimmät luontoalueet ja ekologiset verkostot kuten liito-oravan ydinalueet yhteyksineen, arvokkaimmat kalliometsäalueet ja Mätäjoen ympäristö turvataan. Alueelle pyritään muodostamaan edellytyksiä uudelle kaupunkiluonnolle. Vihdintien ja Huopalahdentien varren uutta rakentamista kompensoidaan vahvistamalla Läntisen vihersormen virkistys- ja ekologista yhteyttä mm. tutkimalla Mätäjoen uutta Vihdintien alikulkua, parantamalla Kaupintien suuntaista virkistysreittiä sekä vahvistamalla Korppaanpuiston ja Talin ulkoilupuiston välistä yhteyttä. Asukasmäärän kasvaessa turvataan riittävät viheraluepalvelut lähiympäristössä sekä viher- ja virkistysyhteydet laajemmille viheralueille.

5. Bulevardikaupungin suunnittelussa taataan asumiselle ja oleskelle terveelliset ja turvalliset olosuhteet ilmanlaadun ja melun kannalta. Liikenteen haittavaikutuksia minimoidaan sekä liikennesuunnittelun että korttelisuunnittelun keinoin.
6. Nykyisten korkeajännitteisten ilmajohtojen osittaista ja vaiheittaista kaapelointia sekä Pitäjänmäen kytkinaseman siirtämistä pois Valimon asemalta tutkitaan.

Liikenne

7. Bulevardikaupungin joukkoliikenne järjestetään palvelutasoltaan niin korkeaksi, että se mahdollistaa autoriippumattoman asumisen ja liikkumisen. Joukkoliikenne tukeutuu nopeisiin ja kapasiteetiltaan suuriin runkoyhteyksiin. Bussilinjastolla tarjotaan täydentäviä ja poikittaisia yhteyksiä. Bulevardikaupungin alueelle muodostetaan laadukkaat joukkoliikenteen solmukohtat Haagan liikenneympyrän ja Valimon aseman ympärille.
8. Bulevardin joukkoliikenteen runkoyhteys suunnitellaan pikaraitiotienä, joka kulkee keskustasta bulevardikaupungin halki Pohjois-Haagaan. Raitiotie kulkee omalla kaistallaan. Pysäkit sijoitetaan kävellen helposti saavutettavaan solmu- ja risteyskohtiin siten, että ne mahdollistavat sujuvan ja nopean liikennöinnin.
9. Vihdintie ja Huopalahdentie ovat alueen autoliikenteen pääyhteyksiä. Kadut välittävät myös pitkämatkaista auto-, bussi- ja tavaraliikennettä, joiden sujuva kulku mahdollistetaan. Suunnitelmalla riittävä määrä turvallisia bulevardien ylityksiä yhdistetään niitä reunustavat alueet toisiinsa ja lievennetään väylien aiheuttamaa estevaikutusta.
10. Bulevardikaupunkiin suunnitellaan kaikki kulkumuodot huomioiden tiheä ja rauhallinen paikallinen katuverkko, joka luo hyvän lähisaavutettavuuden jalankulkijoille alueen palveluihin ja joukkoliikennepysäkeille. Katuverkko yhdistää uudet rakennettavat alueet nykyiseen maankäyttöön, mutta ei mahdollista sujuvaa autojen läpiajoa.
11. Sujuva pitkämatkainen pyöräliikenne mahdollistetaan baanoilla ja bulevardien varsien kaksisuuntaisilla pyöräliikenteen järjestelyillä. Pyöräliikenteelle järjestetään turvallinen ja vaivaton lähisaavutettavuus koko alueelle.

Vihdintien maankäyttö

12. Haagan liikenneympyrän järjestelyjä tarkastelemalla pyritään vapauttamaan liikennealueelta asumiselle ja toimitilalle sovelias rakentamisaluetta. Tavoite on muodostaa ympäröivään rakenteeseen kiinteästi yhdistyvä korttelirakenne ja katuverkko keskusaakioineen, joka mahdollistaa sujuvan vaihdon risteävien raitiolinjoiden välillä ja lieventää Haagan liikenneympyrän nykyistä estevaikutusta jalankululle ja pyöräilylle.
13. Valimon asemasta suunnitellaan alueelle vahva kaupan ja kulttuurin keskus yhdistettynä tehokkaaseen rakentamiseen. Kaupallisia palveluita ja työ- ja liiketiloja sijoitetaan myös Haagan liikenneympyrään sekä Vihdintien varrelle rakennusten ensimmäiseen kerrokseen niin että tilat avautuvat Vihdintielle. Koulu- ja päivähoitopalvelut sijoitetaan niin, että niille järjestyy riittävät ulkotilat ja turvallinen ja miellyttävä kävely-yhteys säilytettävälle luontoalueelle.
14. Pitäjänmäen yritysalueita kehitetään jatkossakin pääosin työpaikka-alueena. Toimitilojen uudis- ja lisärakentamisen yhteydessä ohjataan toimintaa aktiivisemmaksi Vihdintien suuntaan. Valion aluetta voidaan kehittää monipuolisesti sekoittuneena alueena, jonne osoitetaan myös asumista, mikäli alueelle kohdistuvat teollisuuden ympäristöhäiriöt poistuvat.

Huopalahdentien maankäyttö

15. Huopalahdentien eteläpään rakennuksin rajattua katuympäristöä jatketaan pohjoiseen kohti Munkkivuorta. Työ- ja liiketiloja sijoitetaan ensisijaisesti siten, että tilat avautuvat Huopalahdentielle.
16. Selvitetään Turunväylän liittymäalueen ja Huopalahdentien nykyisen linjauksen muutosmahdollisuudet välillä Ulvilantie – Rakuunatie alueen maankäytön edellytyksien parantamiseksi. Suunnittelussa otetaan huomioon alueella sijaitsevat tunnelivaraukset.
17. Toimitilarakentamiselle luodaan uusia edellytyksiä Turunväylän liittymän ympäristöön.

18. Munkkivuoren ostoskeskuksen aluetta kehitetään sen nykyiset arvot huomioiden alueen keskeisenä liike- ja palvelukeskukseksi, jonka palvelutarjonta vastaa alueen tulevan asukasmäärän tarpeita.
19. Selvitetään mahdollisuudet järjestää Huopalahdentien varressa olevien Talin liikuntahallien nykyisiä pysäköintialueita uudelleen ja sijoittaa uusia toimintoja alueelle.

Esittelijän perustelut

Suunnitteluperiaatteiden keskeinen sisältö

Suunnitteluperiaatteet koskevat Vihdintien ja Huopalahdentien bulevardikaupunkia, uuden yleiskaavan osoittamaa maankäytön muutosaluetta. Nyt suunniteltavassa ensimmäisessä vaiheessa Vihdintien bulevardi käsittää Huopalahdentien sekä Vihdintien osuuden Haagan liikenneympyrästä Kaupintielle, yhteensä noin 4 km.

Bulevardikaupungin asemakaavoituksen lähivuosien painopiste on Vihdintien osuudella. Pikaraitiotien hankesuunnitteluun liittyen tehdään myös Huopalahdentien ympäristön maankäytön tarkasteluja, jotta voidaan varmistaa nyt tehtävän raitiotie- ja liikennesuunnittelun sekä tulevan asemakaavatasoisen suunnittelun yhteensopivuus. Sanalliset laajempaa kokonaisuutta koskevat suunnitteluperiaatteet määrittelevät koko bulevardikaupungin yhteisiä tavoitteita sekä suunnitteluratkaisujen painotuksia eri alueilla. Ne ohjaavat tulevaa osa-alueiden asemakaava- ja liikennesuunnittelua, jossa suunnitteluratkaisut tarkentuvat.

Alueelle suunnitellaan urbaania kaupunkia; asumista, työpaikkoja ja palveluja tukeutuen pääkatuun ja pikaraitiotiehen. Lopputuloksena ei ole erillinen pitkä ja kapea kaupunginosa, vaan lisää Haagaa, Pitäjänmäkeä ja Munkkiniemeä. Kantakaupunkimaisten korttelialueiden integrointi onnistuneesti nykyisiin kaupunginosaan edellyttää paikallisten olosuhteiden huomioimista ja kaupunkikuvallista vaihtelua. Vilkkaan bulevardimiljöön vastapainona kortteleiden väleihin suunnitellaan elämyksellistä kävelypainotteista ympäristöä. Alue muuttuu luonteeltaan suurelta osin rakennetummaksi, mutta luontoarvoiltaan merkittävimmät kohteet säilytetään ja pidetään huolta viher- ja virkistysyhteyksistä niiden välillä. Urbanissa ympäristössä pyritään luomaan edellytyksiä kaupunkiluonnon kehittymiselle. Vihdintien ja Huopalahdentien bulevardikaupungista suunnitellaan ratkaisuiltaan Helsingin ilmastoviisain uusi rakentamisalue.

Liikenne

Bulevardikaupungin joukkoliikenne muodostetaan tehokkaiden runko-yhteyksien varaan. Näitä ovat bulevardikaupunkia risteävät ja sivuavat rautatiet, Raide-Jokeri sekä bulevardia pitkin kulkeva säteittäiseksi runko-yhteydeksi rakennettava uusi pikaraitiotie. Tarkoituksena on mahdollistaa tehokkaan ja sujuvan joukkoliikenteen järjestäminen kasvavalle asukasmäärälle ja mahdollistaa auton omistamisesta riippumaton elämäntapa bulevardikaupungissa. Joukkoliikenteen solmukohtiin ja vaihtoyhteyksiin kiinnitetään erityishuomiota. Tärkeimmät vaihtopaikat ovat Haagan liikenneympyrässä ja Valimon asemalla. Pikaraitiotien suunnittelussa varmistetaan raideyhteyden sujuva kulku, riittävän korkea keskinopeus, raitiotien pysäkkien saavutettavuus ja vaihtojen toimivuus.

Huopalahdentie ja Vihdintie toimivat jatkossa autoliikenteen pääkatuina, joilla korostuu ajoneuvoliikenteen sujuvuus suhteessa alemman tason katuverkkoon. Pääkadut yhdistävät pitkämatkaisen liikenteen avulla kaupunginosia toisiinsa, mutta samalla ne liittävät myös katuja reunustavat alueet toisiinsa. Pääkadun yli tulee olla riittävät yhteys- ja ylitysmahdollisuudet. Uusien alueiden sisäinen katuverkko muodostetaan tonttikaduista, eikä alueiden läpi johdeta uusia kokoojakatuja. Tonttikaduista suunnitellaan rauhallinen, jalankulkijoiden tarpeet ensisijaisesti huomioiva tiheä verkko. Ajoneuvoliikenteen yhteyksiä rajoitetaan siten, ettei tonttikaduille siirry läpiajavaa liikennettä. Bulevardikaupungin pyörätieverkosto muodostetaan yleiskaavan baanaverkon ja pyöräliikenteen tavoiteverkon mukaisesti.

Vihdintien maankäyttö

Haagan liikenneympyrä kokee muodonmuutoksen. Nykyisen laajan autoilta varatun liikennealueen tilalle suunnitellaan katujärjestelyjä, jotka mahdollistavat asumisen ja työpaikkojen korttelikaupunkia, jossa kaksi pikaraitiovaunulinjaa risteää. Riistavuoren alue yhdistyy Taliin ja Etelä-Haaga Pitäjänmäkeen. Vihdintien länsipuolinen Pitäjänmäen yritysalue on kaupungin toiminnan kannalta tärkeä työpaikkakeskittymä, jota kehitetään bulevardikaupungin rinnalla. Alueella on jo voimassa tuoreita asemakaavoja joiden puitteissa se voi rakentua tehokkaammaksi ja avautua entistä paremmin Vihdintien suuntaan.

Vihdintien bulevardikaupungin keskus rakentuu Valimon aseman ympärille. Nykyään työmatkaliikenteen ruuhka-hippujen rytmittämä asema saa uutta sykkettä joukkoliikenteen vaihtoterminaalista, joka syöttää sujuvia vaihtoja etenkin pitkämatkaisten bussien ja keskustaan suuntautuvan junayhteyden välillä. Tulevaisuudessa Valimo on myös kohde itsessään eikä vain kauttakulkupaikka. Valimoon pyritään sijoittamaan kauppaa, kulttuuria ja vapaa-ajan toimintoja. Aseman tuntumaan sijoituu luontevasti myös bulevardikaupungin korkein asuntorakentaminen. Topografialtaan korkealla kohdalla sijaitsevien rakennusten yläkerrok-

sista voisi aueta merinäköalat Laajalahdelle. Valimosta tulee maamerkki Vihdintielle.

Huopalahdentien maankäyttö

Huopalahdentiellä tutkitaan mahdollisuuksia ulottaa kadun eteläosan kaupunkimaista rakentamista nykyistä pohjoisemmaksi. Rakentamiselle voidaan luoda nykyistä parempia edellytyksiä esimerkiksi muuttamalla Huopalahdentien linjausta hieman lännemmäksi Turunväylän liittymän kohdalla, jolloin asuinrakentamisen edellytykset Niemenmäen länsireunalla paranevat. Turunväylän nykyisen leveän liittymäalueen ympäristön tehostamisen edellytyksiä liikenteen toimivuus huomioon ottaen on myös tarkoitus selvittää. Tiivistämisen mahdollisuuksia on myös Lapinmäentien eteläpuolella, Ulvilantien pohjoispuolella sekä Talin liikuntahallien ympäristössä. Munkkivuoren ostoskeskuksen aluetta kehitetään sen nykyiset arvot huomioiden alueen keskeisenä liike- ja palvelukeskuksena.

Suunnitteluperiaatteiden jälkeen alueelle laadittavien yleispiirteisten maankäytön suunnitelmien pohjalta Huopalahdentien ympäristön täydennysrakentaminen on tarkoitus jakaa tarkoituksenmukaisiin, vaihteittain toteutettaviin osa-alueisiin. Periaatevaiheessa tutkittuja osa-alueita ovat olleet Huopalahdentien länsipuolella Turunväylän liittymäalue, Munkkivuoren ostoskeskuksen ympäristö sekä Talin liikuntahallien ympäristö ja itäpuolella Niemenmäen ympäristö. Kuhunkin osa-alueeseen kohdistuu yksi tai useampi suunnitteluperiaate.

Päätökset suunnitteluperiaatteiden pohjana

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Helsingin uuden yleiskaavan 26.10.2016. Yleiskaava ohjaa alueen kehittämistä toiminnallisesti sekoittuneena ja laadukkaana urbaanina kantakaupunkialueena kestäviin kulkumuotoihin tukeutuen. Korttelitehokkuus tulee olla pääsääntöisesti yli 1,8. Helsingin hallinto-oikeus kumosi yleiskaavan merkinnät näitä suunnitteluperiaatteita koskevilla alueilla Turunväylän bulevardisoinnin osalta. Helsingin kaupunki on valittanut päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 27.9.2017 Helsingin kaupunkistrategian vuosille 2017–2021. Strategian mukaan yleiskaavan toteuttamisen suunnittelu aloitetaan Vihdintien bulevardista ja alueen pikaraitiotien suunnittelu etenee päätösvaiheeseen valtuustokauden aikana. Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi 12.12.2017 yleiskaavan toteuttamissohjelman, jossa suunnitteluperiaatteita koskevat alueet on priorisoitu ensimmäiseen suunnitteluvaiheeseen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueella on voimassa useita asemakaavoja kaikilta vuosikymmeniltä välillä 1950–2016.

Tarkastelualueella on kaavoittamatonta aluetta Vihdintien osuudella ja sitä reunustavalla viheralueella. Kaavoitetulla alueella on katualueita, liikennealuetta, puistoa, urheilualuetta, teollisuus-, toimitila- ja asuin-kortteleita, liiketilaa ja palvelurakennusten kortteleita.

Helsingin kaupunki omistaa valtaosan alueesta jota suunnitteluperiaatteet koskevat. Mm. Turunväylä ja rantarata ovat valtion omistuksessa, tarkastelualueella on lisäksi tontteja jotka ovat yksityisomistuksessa. Suurin yksityisomistuksessa oleva potentiaalinen maankäytön muutosalue on Valion alue Pitäjänmäellä.

Suunnitteluperiaatteiden tausta ja tavoitteet

Listan liitteeseen 2 on koottu laajemmin Vihdintien ja Huopalahdentien bulevardikaupungin suunnitteluperiaatteiden taustaa, tavoitteita ja perusteluja.

Vuorovaikutus suunnitteluperiaatteiden valmisteluajana

Vihdintien ja Huopalahdentien bulevardikaupungin suunnittelua on esitelty näyttely- ja esittelytila Laiturilla järjestettävässä näyttelyssä, joka on esillä 23.11.2017–12.6.2018. Näyttelyn aineisto on täydentynyt vähitellen suunnittelutyön edetessä. Näyttelyssä on esitelty myös Tuusulanväylän kaupunkibulevardin suunnittelua.

Näyttelyn yhteydessä järjestettiin maaliskuussa 2018 kolme työpajaa, joissa suunnittelijat kertoivat bulevardihankkeista ja kaupunkilaiset saivat tuoda esiin näkemyksiään siitä, mitä suunnittelussa tulisi jatkossa huomioida. Työpajoihin osallistui noin 60 henkilöä.

9.4.2018 aukesi kaupungin Kerro kantasi –nettisivustolla kysely, jossa kaupunkilaiset voivat kommentoida suunnitteluperiaatteiden luonnoksia. Periaatteet on jaettu neljään osioon (yleiset suunnittelun periaatteet, liikenteen suunnittelun periaatteet, Vihdintien suunnittelun periaatteet ja Huopalahdentien suunnittelun periaatteet), joita kyselyssä voi kommentoida osiokohtaisesti. Lisäksi voi kommentoida suunnittelun etenemistä sekä osallistumismahdollisuuksia.

30.4.2018 mennessä tulleet kommentit, joita oli yhteensä 209, ovat olleet suunnittelijoiden käytössä periaatteita viimeisteltäessä. Kommentit ovat jakautuneet melko tasaisesti eri osioiden kesken. Eniten on kommentoitu yleisiä suunnittelun periaatteita. Kommenteissa on periaatteisiin sekä myönteisesti että kielteisesti suhtautuvia mielipiteitä. Kieltei-

29.05.2018

sissä vastauksissa on korostunut huoli viheralueille rakentamisesta. Kysely on auki vuoden 2018 loppuun saakka.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Suvi Tyynilä, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37264
suvi.tyynila(a)hel.fi
Tuomas Eskola, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37285
tuomas.eskola(a)hel.fi
Nina Välkepinta-Lehtinen, arkkitehti, puhelin: 310 37024
nina.valkepintalehtinen(a)hel.fi
Taneli Nissinen, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37447
taneli.nissinen(a)hel.fi
Anton Silvo, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37489
anton.silvo(a)hel.fi
Anna Böhling, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37211
anna.bohling(a)hel.fi
Aino Leskinen, aluesuunnittelija, puhelin: 310
aino.leskinen(a)hel.fi
Mikko Juvonen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37252
mikko.juvonen(a)hel.fi
Susa Eräranta, arkkitehti, puhelin: 310 32057
susa.eraranta(a)hel.fi
Anne Karlsson, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37444
anne.karlsson(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Vihdintien ja Huopalahdentien bulevardikaupungin suunnitteluperiaatteet, taustaa ja perusteluja

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano